

TURUN YLIOPISTO

Lääketieteellinen tiedekunta

HEINONEN, SANNI: Runsaiden kuukautisten hoidon perusteet

Syventävien opintojen kirjallinen työ, 21 sivua

Synnytys- ja naistentautioppi

Helmikuu 2017

Tämän kirjallisuuskatsauksen tarkoitus on selvittää runsaiden kuukautisten hoidon perusteita tuoden esille perustiedot esiintyvyydestä, riskitekijöistä, diagnostiikasta, ensisijaisista hoidoista eri-ikäisillä potilailla, ennusteesta ja hoidon porrastuksesta terveyskeskuslääkärille merkityksellisestä näkökulmasta. Artikkelit on haettu PubMedista.

Runsaat kuukautiset aiheuttavat raudanpuuteanemiaa ja elämänlaadun laskua monille naisille. Jopa kolmasosa naisista kärsii runsaista kuukautisista jossain vaiheessa elämää. Runsaalla kuukautisvuodolla tarkoitetaan fertiili-ikäisen naisen yli 80 ml:n säännöllisesti toistuvaa kuukautisvuotoa. Subjektiiivisesti runsaaksi koettu kuukautisvuoto voi olla häiritsevää ja alentaa elämänlaatua. Esitietojen, kliinisen tutkimuksen ja laboratoriotutkimusten perusteella diagnoosi voidaan asettaa perusterveydenhuollossa, ellei herää epäilyä runsaita kuukautisia aiheuttavasta sairaudesta tai pahanlaatuisesta kasvaimesta.

Hoito aloitetaan vähintään puoli vuotta kestäväällä lääkehoidolla. Mikäli etiologian selvittämiseksi tarvitaan lisätutkimuksia tai lääkkeellinen hoitokokeilu epäonnistuu, tehdään erikoislääkärin konsultaatio. Kirurginen hoito aloitetaan yleensä termoablaatiolla tai kohtuontelon tähyystoimenpiteillä, ja vasta niiden jälkeen edetään tarvittaessa kohdunpoistoon.

Runsaiden kuukautisten hoitoa on tutkittu runsaasti viime vuosikymmeninä ja hyviä hoitomuotoja on saatavilla. Etiologia on osin tunnettu, mutta yli puolessa tapauksissa aiheuttajaa ei saada selville. Runsaat kuukautiset ovat alidiagnosoitu ja puutteellisesti hoidettu vaiva, jonka vuoksi laadukas tutkimus ja oikean tiedon välittäminen on jatkossakin tärkeää.

Tämä kirjallisuuskatsaus on osa lääketieteen lisensiaatin tutkinnon syventäviä opintoja. Toinen osa koostui FinnBrain-tutkimukseen tehdystä tutkimusdatan tallennuksesta.

Asiasanat: runsaat kuukautiset, vuodot, hormonikierukka, termoablaatio, kohdunpoisto